

Istotne cechy programów profilaktycznych dostosowanych do czasu epidemii:

1. Koncentrować się bardziej na wsparciu psychicznym i emocjonalnym dzieci i młodzieży, niż na podejmowaniu zagadnień szczegółowych związanych z konkretnymi zagrożeniami (takimi jak alkohol, narkotyki, dopalacze, przemoc, uzależnienia behawioralne, itp.). Sama możliwość kontaktu ze wspierającym dorosłym jest w sytuacji kryzysowej ważniejsza, niż profilaktyczna treść, którą porusza. Nie oznacza to pomijania tematyki związanej z poszczególnymi zagrożeniami lecz zmianę proporcji – więcej elementów wzmacniających i wspierających, mniej koncentracji na szczegółowym zagrożeniu. W warunkach edukacji zdalnej typem zagrożeń, którym warto poświęcić nieco więcej uwagi są uzależnienia behawioralne.

2. Koncentrować się na zwiększaniu odporności dzieci i młodzieży poprzez uczenie ich takich sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, które bazują na naturalnych, dostępnych dla każdego indywidualnych zasobach wewnętrznych (np. marzenia i cele życiowe, podstawowe wartości ogólnoludzkie, ważne więzi z innymi, posiadane talenty i umiejętności). W sytuacji kryzysowej kluczowa jest szybka mobilizacja już posiadanych, a często nieuświadomianych zasobów. Dopiero, gdy one okażą się niewystarczające, potrzebna jest zewnętrzna pomoc. Myślenie o zewnętrznej pomocy specjalistycznej jako o panaceum na wszystkie trudności uczniów czy rodziców jest błędne. Zewnętrzna pomoc powinna uzupełniać zmobilizowane możliwości jednostki, a nie zastępować próbę uruchomienia własnego potencjału.

3. Wzmacniać naturalne zasoby wsparcia dostępne w najbliższym otoczeniu dzieci i młodzieży (rodzice i rodzina, wychowawcy, pedagog szkolny, itd.) W sytuacji kryzysowej potrzebne są działania uświadamiające dorosłym jak duży i ważny jest ich wpływ na dzieci i młodzież, a zarazem budujące jedność i solidarność dorosłych (np. rodziców i nauczycieli) we współpracy na rzecz dzieci i młodzieży. Z jednej strony chodzi tu o profesjonalne szkolenia psychoedukacyjne, które zwiększyłyby kompetencje rodziców i nauczycieli, a z drugiej o świadome działania budujące jedność i dobry klimat w środowiska szkolnego i wychowawczego (także klimat na linii uczniowie-nauczyciele-rodzice).

4. Dawać okazję do modelowania, przez profesjonalistów, postaw i rozwiązań, które dorośli z najbliższego otoczenia dzieci i młodzieży uczestniczący w działaniach profilaktycznych będą mogli wykorzystać w swoich własnych działaniach wspierających. Profesjonalne działania profilaktyczne mogą stanowić okazję do modelowania postaw i rozwiązań, które dorośli z najbliższego otoczenia dzieci i młodzieży uczestniczący w działaniach profilaktycznych (rodzice i nauczyciele) będą mogli wykorzystać w swoich własnych działaniach wspierających. Działania profilaktyczne prowadzone przez trenera/psychologa/pedagoga biegłego w działaniach wychowawczych (także prowadzonych online) mogą stać się nieocenionym wzorem dla codziennych działań wychowawczych nauczycieli, którzy nie wiedzą jak podejmować zadania wychowawcze w warunkach epidemii. Jest to kolejna droga, na której wychowawcy mogą zyskać dodatkowe kompetencje psychologiczno-pedagogiczne.